ל) [ערכין טו.], ב) לעיללג., ג) לקמן מו: מז.

קדושין ג:, ד) [ברכות יט:

וש"נו. כ) לעיל כט. חוליו יום כן, ש) כפיל כט. מולין כו:, ו) [לעיל לו. חולין כו:], 1) לעיל כט. חולין כו: [חוספחא פ"ג ע"ש],

ל לקמן מד: ע"ש, ט) [דף מו:], י) נ"י כ"י, ל) [דברים

כב], (1) [שס], (1) [וע"ע תוס' יומא מט: סד"ה שאני

ותוס׳ חולין עח: סד״ה זה

בנהן, נ) וכמו שהיה סבור

ופגם דאביה נמי שייך פיי

שמתבייש ומלטער כמותה

ולא כמו שפיי שם בקונטי דאי בעי מסר לה למנוול

ומוכה שחין דאכתי לא קים ליה שיכול לקדשה. ת"י

ליה שיכול לקדשה. מ"י עה"ג], **ס**) מ"י כ"יי, ע) [כדאית' יבמות לג:

תורה אור השלם

1. וְנָתַן הָאִישׁ הַשּׁבַּב עִּמָּה לַאֲבִי הַנְּעֵרְ חֲמִשִּׁים כָּסָף וְלוֹ תִהְיָה

אשר ענה תחת אשר ענה יוּבַל שַלְּחָהּ כָּל דברים כב כט

ָּיָבְיִיוּ 2. אֵלֵה הַחְקִּים אֲשֶׁר

2. עַּנֶּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתוֹ בֵּין אָב לְבִתוֹ לְאִשְׁתוֹ בֵּין אָב לְבִתוֹ

במדבר ליז במדבר ליז 3. וְכִי יִמְכֵּר אִישׁ אֶת

בתו לאמה לא תצא

שמות כא ז 4. וענשו אתו מאַה כֵּסֵף

דררים כר ינז

ָלְאֲבִי הַנֵּעֲרָה בָּ

הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו

5. וְאִםְ אֱמֶת הָיָה הַדְּבָר

הזה לא נמצאו בתולים

ָּרְהוּלִים אָרְיּבְּאוּ בְּתוּלִים לְנַעְרָ: וְהוֹצִיאוּ אֶת הַנַּעְרְ אֶל פָתַח בִּיח אריר אֶל פָתַח בִּיח אריר

ּבְּאֲבָנִים וְמֵתָה כִּי עְשְׂתָה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת מָבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת

בית אביה ובערת הרע

לְשַׁלְחָה כָּל יָמָיו:

וסקלוה אנשי

מקרבה:

בָּנְעַרִיהָ בֵּית אַבִּיה:

בָּצֵאת הָעֲבָדִים:

נר מצוה

פד א מיי' פ"ב מהלי נערה הל' א סמג עשין נד טוש"ע אה"ע סי

קעו סעיף א: קעו סעיף א: פה ב מיי שם הלי יד: פו ג מיי פ"ג מהלכות אישות הלי יא סמג עשין מח טוש"ע שם סי' לז סעיף א:

פשרף עו. פוד דה מייי פ״ב מהלי נערה הלי ו ופ״א נערה הל' ו ופ"א מהל' חובל ומזיק הל' ב סמג עשין נד ועי' טור ח"מ סימן תכ סעיף טו: בח ו מיי׳ פ״ג מהלכות נערה הל' ב סמג לאוין פז ועשין נה טור אה"ע סי' קעו:

מוסף רש"י אחד כדרכה ואחד שלא כדרכה. אחד שלא כדרכה תחלה ואח"כ בא עליה זה כדרכה, דאכתי הואי בתולה ואית לה קנס, ויאמרו זה שבעל פגומה, דליכא בושת כולי האי, יהיב נ' סלעים ואילו בעל בחולה שלמה לא יהיב נמי אלא חמישים, אבל השתא וזמו לומש שי, מכני השמח גבי בושת איכא חילוק, דיהיב דמי בושת לשלימה טפי מפגומה (ערכין טו.). עבד מוכה שחין. דהוי פגוס, דומיא דנבעלה שלא כדרכה (שם). אמר קרא תחת אשר עינה. חמשים כסף נתחדשו תחת קנס העינוי, אבל בושת ופגם שהוא בשאר חובלים לא כלל כאן (דעיד דג.) רישיה דקרא ונתן האיש השוכב מתה לאבי הנערה חמשים עמה נחבי הנענים ממשם כסף וגו', דמשמע הני חמשים כסף יתן בשביל קנס העינוי, ומדאלטריך קנט השפטר, ומדמנטרין למכתב הכי מכלל דמיחייב מילי אחריניתא כגון בושת ופגם דלאו קנסא דעינוי נינהו, דבלאו עינוי נמי איכא בושת ופגם, היינו מק ששוה פחות מבתחילה נערכין טו.). וכי ימכור (ערכין טו.). וכי ימכור איש את בתו לאמה. לאמה קרא ימירא הוא, ודריש ליה בתו הרי היא לו כאמה, ובבתו נערה אשמעינן, דאי בקטנה לא אנטריך, השתא זבוני מזבין לה מעשה ידיה מבעיא (קדושין ג:). כל מקום שיש מכר. כל זמן שהבת קטנה ואביה זכאי למוכרה, אין קנס. אם נאנסה או נתפתתה אין לאביה חמשים כסף, דנערה כתיב, ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף (חולין בו:). קטנה כו' יש לה מכר. יש לאביה בה זכייה מכרה לשפחות, ואין לה למכרה שהבא עליה אינו קנם. שהבא עליה אינו ליינ קנס (לעיל בט.). משתביא שתי שערות כו' ואין לה מכר. כדתניא (ערכין כט:) יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה, אמרת ק"ו מכורה כבר יוצאה, שאינה מכורה לינו דין שלח תמכר (לעיל בני). קנם אין מכר לא. בתמיה והלא קטנה היא עד שתביא שתי שערות עד שתביא שתי שערות (חולין בו:). אימא אף הנם. יש לה ואע"פ שיש שתביה שתי שערות, וקודם שתיראה לביאה יש מכר ועד שתיבגר קנס ולא מכר, ובין בגרות

נערה מלא דבר הכתוב.

בכל מהום כתיב נער וכאו

ושים לדידה. אע"ג דפרישית לעיל (דף לח:) דבושת ופגם הוקשו לקנס וניתן למי שקנס ניתן היינו בתר דקים לן הכא דהוי הכל לאביה: מסתברא דאביה הוי דאי בעי בוי.

וא"ת אמאי לא קאמר דאביה הוי מדקא יהיב מפתה כדאמר לקמן בריש נערה (דף מב.) וי"ל דלמא לא יהיב מפתה דקראי דאביי ורבא באונס כתיבי: דאי בעי מסר לה למנוול ומוכה שחין. וממעשה ידיה ליכא למילף דהא מיתונא מיניה כדאמרינו בפרק קמא דקדושין (דף ד. ושם) ולא מקדושין דמעלמא קאתו לה ומתרוייהו נמי לא דחבלה דגופה שאני חימה דהכא לא קים לן בושת ופגם דהוי לאביה אלא מכח שיכול לקדשה למנוול ומוכה שחין ואם כן היכי בעי למימר בריש קדושין (דף ג:) גבי קדושי כסף מנא לן דמיקדשה בכסף וקידושין דאביה הן וכי תימא נילף מבושת ופגם הא בושת ופגם גופיה לא קים לן אלא מכח שיכול לקדשה ואומר ר"י דאורחיה דהש"ם דבעי לדחויי אפילו קים לן דבושת ופגם הוי דאביה ממקום אחרש א"נ התם בעי למילף הדושי נערה מבושת ופגם של הטנה ומהדושי קטנה הוה יליף להו אי לאו דהוה אמינא הני מילי קטנה דלית לה יד ונערה אית לה יד כדאמרינן התם לעיל ולהכי קאמר וכי תימא נילף מבושת ופגם דקטנה אע"ג דלהכי אית לה יד כדאמרינן בהחובל (ב"ק דף פו:) יעשה לה סגולה ואפ"ה הוי דאביה ה"נ קדושי נערה ואם י היינו מפרשים דלא קאי אקדושין הא דקאמר ונילף מבושת ופגם אלא אמעשה ידיה דאייתי התם לעיל הוה אתי שפיר אבל לא משמע הכי ועוד דח"כ הכא נמי ה"ל לאסוקי וכ״ת נילף מבושת ופגם כיון דאמעשה ידיה קאי וכן לקמן בפרק נערה (דף מו:): במה אדם רוצה ליתן כו' להשיא לעבדו. מימה דמה שומה היה זו וכי השה חשובה ממשפחה גדולה אינה נפסדת בפגמה אלא שוה שפחה הניסת לעבד וי"ל דכל אשה שמין לפי מה שהיא בענין זה

> בת מלכים: הא לאו הכי ה"א אפילו קטנה

כמה אדם רולה ליתן בין בתולה

לבעולה להשיח לעבדו חשה כוחת

הנפגמת והא דנקט שפחה אורחא

דמלתא נקט דאין דרך להשיא לעבדו

והכתיב אם אמת היה וכו'. תימה לר"י מה בכך אם קרא איירי בבת עונשין מ"מ מלינו למימר דה"ה קטנה דהא בא על קטנה מאורסה הוי בסקילה לרבנן בפרק ד' מיתות (סנהדרין דף סו:) אע"ג דההיא פרשה דנערה המאורסה בבת עונשין כתיבא ס וכדכתיב ואת הנערה על דבר אשר לא לעקה] ותירץ דהתם משום דמסקינן בסמוך כאן נערה הא כל מקום שנאמר נער אפילו קטנה במשמע הלכך מחייבין ליה התם וכולהו עריות ילפי מינה אי נמי דוקא במוליא שם רע סברא הוא לומר דלא מחייב קנס ומלקות אלא בגדולה כיון דקרא איירי בבת עונשין ולא בעלמא משום דמוליה שם רע על הקטנה סברה הוא דפטור דפיתוי קטנה אונס הואש

מעשה מחט שלשים אלא א"ר זירא יאילו באו עליה שנים אחד כדרכה ואחד שלא כדרכה יאמרו בעל שלימה חמשים בעל פגומה חמשים א"ל אביי אי הכי גבי עבד נמי יאמרו עבד בריא שלשים עבד מוכה שחיז שלשים אלא יאמר אביי אמר קרא יתחת אשר עינה הני תחת אשר עינה מכלל דאיכא בושת ופגם רבא אמר אמר קרא יונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף אהנאת שכיבה נ' מכלל דאיכא בושת ופגם ואימא לדידה א"ק יבנעוריה בית אביה יכל שבח נעוריה לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב ימנין שמעשה הבת לאביה שנאמר יוכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשה ידיה לרבה יאף בת מעשה ידיה לאביה למה לי תיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא ההיא בהפרת נדרים הוא דכתי' וכי תימא נילף מיניה סממונא מאיסורא לא ילפינן וכי תימא נילף מקנסא ממונא מקנסא לא ילפינן אלא מסתברא דאביה הוי דאי בעי מסר לה למנוול ומוכה שחין: יפגם רואין אותה כאילו היא שפחה נמכרת: היכי שיימינן לה אמר אבוה דשמואל אומדין כִמה אדם רוצה לִיתן בין שפחה בתולִה לשפחה בעולה לשמשו שפחה בעולה לשמשו מאי נפקא ליה מינה אלא בין שפחה בעולה לשפחה שאינה בעולה להשיאה לעבדו ולעבדו מאי נפקא ליה מינה הבעבד שיש לו לרבו קורת רוח הימנו: בתני' סכל מקום שיש מכר אין קגם וכל מקום שיש קגם אין מכר קשנה יש לה מכר ואין לה קנם נערה יש לה קנם ואין לה מכר הבוגרת אין לה לא מכר ולא קנם: גמ' יאמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר"מ אבל חכמים אומרים יש לה קנם במקום מכר דתניא "קטנה מבת יום אחד ועד שתביא שתי שערות יש לה מכר ואיז לה הנם משתביא שתי שערות עד שתיבגר יש לה קנם ואין לה מכר דברי ר"מ שהיה ר"מ אומר כ"מ שיש מכר אין קנם וכ"מ שיש קנם אין מכר וחכמים אומרים קטנה מבת ג' שנים ויום אחד ועד שתיבגר יש לה קנם קנם אין מכר לא אימא אף קנם במקום מכר א"ר חסרא מ"מ דר"מ א"ק יולו תהיה לאשה במהוה עצמה הכתוב מדבר ורבנן אמר ר"ל א"ק (6) נערה אפילו קמנה במשמע שמעה רב פפא בריה דרב חגן מבי כלוחית אזל אמרה קמיה דרב שימי בר אשי א"ל אתון אהא מתניתו לה אנן אהא מתנינן לה אמר ר"ל ייהמוציא שם רע על הקטנה פֿטור שנא' יונתנו לאבי הנערה נערה מלא דיבר הכתוב יונתנו מתקיף לה רב אדא בר אהבה מעמא דכתב

מעשה מחט. חייט תופר: אלא אמר רבי זירא. מהכא מסתברא שאין בושת בכלל חמשים דאם כן אין הפרש בין בעל שלימה לבעל פגומה שנבעלה שלא כדרכה והיכן הוא הפרש שביניהם ש"מ גבי בושת כיון שנפגמה כבר אין בושתה רב כשלימה: סחם אשר עינה.

גבי חמשים כסף כתיב: מכלל דבושת ופגס. שאינס משום עינוי שהרי ישנן בשאר חובלין אינו בכלל זה. פגם הוא מק הנישום נמי בשאר חבלות: ואימא לדידה הוי. דבשלמה קנס כתיב ביה ונתן לאבי הנערה אלא הני ליהוו לדידה: בנעוריה בית אביה. גבי נדרים כתיב ומיהו איכא למשמע מינה דבימי נעוריה חלאה הכתוב בבית אביה: בתו לאמה. הקיש בת לאמה: תיפוק ליה כו'. אלא על כרחך מהתם לא מלי למילף דההוא בהפרת נדרים כתיב: נילף מקנסת. מה קנסה לאביה אף שאר שבח ממון נעורים לאביה: אלא מסתברא. דבושת ופגם דאב הויא שהרי בידו לביישה בבושת בעילה ולפוגמה בפגם בעילה: דחי בעי מסר לה. לקדשה בביאה: למנוול ומוכה שחין. כדתנן לקמןש האב זכאי בבתו בקידושי׳ בכסף ובשטר ובביחה וכיון דבידו ליטול ממון לפוגמה ולביישה בושה זו השתא אפסדיה האי דפגמה: י [מאי נפקא ליה. לכל אדם בבעילתה אם בעולה היא הואיל ולמלאכה קיימא]: ולעבדו מחי נפקח ליה. למריה מינה אם בעולה היא מי קפיד מריה אלא שיהו להן ולדות: קורת רוח. שוהיר בעבודתו ואף הוא רולה לעשות לו נחת רוח להטעימו טעם בתולה: מתנר' כ"מ שיש מכר. להב בבתו דהיינו בקטנותה: אין לו בה קנם. דאין קנם לקטנה: כל מקום שיש קנם. משהיא נערה: אין מכר. דתניא (ערכין דף כט:) יכול ימכור אדם בתו כשהיא נערה אמרת (כ) מכורה כבר יולאה עכשיו שאינה מכורה אינו דין שלה תימכר: גבו זו דברי ר"מ. דאמר אין קנס לקטנה: מבת ג' שנים. שביאתה ביאה ואין בתוליה חוזרין: מכר לא. בתמיה: אף קנם במקום מכר. משתהא ראויה לביאה עד שתביא שתי שערות הוו תרוייהו ומשהביאה שערות עד שתבגר קנס ולא מכר: מחי טעמח דר"מ. דחמר קטנה חין לה קנס: דאמר קרא. גבי קנס ולו מהיה לאשה: במהוה עלמה. במי שיש בידה להקנות עלמה לאישות הכתוב מדבר: אהא מתניתו לה. להא דריש לקיש דאמר כ"מ שנכתב נער בלא ה' וקרינן נערה ללמד על הקטנה בא: שם רע. לא מלאתי לבתך בתולים ?: פטור. דוענשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערהי מלא כתיב: אלא כאן נערה. האי דכתיב נערה

הגהות הב"ח

(א) גם' אמר ר"ל אמר קרא נער: (ג) רש"י ד"ה אין מכר וכו' אמרת קל וחומר מכוכה:

תוספות רי"ד

אמר אביי א״ק תחת אשר עוה הוי חחת אשר עוה רבא אמר א״ק ונתן האיש השורר עמה לארי הוערה ו מסף. הנאת שכיבה נ' כסף. הנאת שכיבה נ' כסף מכלל דאיכא בושת ופנח: ואימא לדידה. פי׳ לאב אבל בושת ופגם להוי דידה. מסתברא דאבוה הוי למנוול ומוכה שחין: פגם י רואים אותה וכו'. היכי רשמואל אומדים כמה אדם רוצה ליתן בין שפחה את היינות לשפחה בעולה בתולה לשפחה בעולה להשיאה לעבדו שיש לו קורת רוח ממנו: מתני' כל וכ"מ שיש קנס אין מכר ה קטנה יש לה מכר ואין לה לה מכר בוגרת לא קנס ולא מכר אר"י א"ר זו דברי רבי

רחמנא נערה הא לאו הכי הוה אמינא אפילו מתני' קטנה והא כתיב זואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנערה והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה וסקלוה וקמנה לאו בת עונשין היא אלא כאן נערה הא כל מקום שנאמר נער אפילו קמנה במשמע:

והוי כמוליא שם רע על הנערה שנאנסה דלא מחייב אבל אין לומר דמסתבר ליה דדוקא בבת עונשין מחייב ליה משום שבא להורגה דבפרק קמא דסנהדרין (דף ח:) בשמעתא דחוששין ללעז משמע דלאו משום דקא גרים לה קטלא מיחייב:

כתיב נערה מלא, להוליא בי על היקטור (דפון חדר). אלא כאן גערה. אלא האי דכתיב מלא לא ללמד על עלמו בא ולהזליא את הקטנה, דבלאו הך דרשה את הקטנה (דפו חדר). אלא כאן גערה. אלא האלא כאל לל בל גערה שבחורה שכחובין חסר לומר שאף הקטנה במשמע אמעיטא לה קטנה כדאמריען דלאו בת עושין, אלא ללמד בא על כל נערה שבחורה שכחובין חסר לומר שאף הקטנה במשמע והכי יליף כאן נערה, כאן שאי אפשר בקטנה כתיב מלא, הא למדת שכל מקום שנכתב חסר אף הקטנה כגון באונס ומפחה (שם).

מלא לאו לגלויי עליה אתא אלא

על כל מקום שנאמר נער חסר ויליף

הכי כאן שאי אפשר אלא בנערה

כתיב נערה מלא וללמדך דכל מקום

שנאמר נער אפילו קטנה במשמע: